

Sygn. akt: III U 721/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 listopada 2014 r. w O.

sprawy z odwołania T. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 4 lipca 2014r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje T. Z. prawo do emerytury począwszy od 21 lipca 2014r.;
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

T. Z. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 4.07.2014r., znak (...), którą tą decyzją Zakład odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. Zakład opierał swoje stanowisko na ustaleniach, że odwołujący się na dzień 01.01.1999r. nie udokumentował wymaganego 15 -letniego stażu pracy w warunkach szczególnych. Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego pełnomocnik ZUS pozostawiła sprawę do uznania Sądu.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił

i zważył, co następuje:

T. Z. urodził się w dniu (...), zatem podstawą ubiegania się o prawo do emerytury jest ustawa z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z art. 24 ust 1b pkt 20 tej ustawy wiek emerytalny ubezpieczonych urodzonych po dniu 30 września 1953 r. wynosi co najmniej 67 lat.

Zgodnie z literalnym brzmieniem art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym na dzień 01.01.2013r. w zw. z §4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze świadczenie emerytalne przysługuje ubezpieczonemu, urodzonemu po dniu 31.12.1948r., który łącznie spełnił następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa,
- w dniu wejścia w życie ustawy (tj. 01.01.1999r.) udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn w tym co najmniej 15 lat okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpatrując wniosek T. Z. złożony w dniu 23.06.2014r., na podstawie zgromadzonej dokumentacji ustalili, że ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, na dzień 01.01.1999r. zgromadził staż pracy wynoszący 25 lat, 3 miesiące i 6 dni okresów składkowych oraz 1 miesiąc i 12 dni okresów nieskładkowych, tj. łącznie 25 lat, 4 miesiące i 18 dni.

Po analizie zgromadzonej dokumentacji w postaci przedstawionych przez odwołującego świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach ZUS nie zaliczył odwołującemu się żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy nie uznał okresu zatrudnienia od 7.11.1972r. do 30.04.1987r. w Kombinacie Budownictwa Mieszkaniowego (...) na stanowisku ślusarz narzędziowy, od 1.05.1987r. do 18.05.1994r. Przedsiębiorstwie (...) w W. na stanowisku ślusarz narzędziowy oraz od 19.05.1994 do 31.10.1996 (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym Sp. z o.o. Oddział w W. na stanowisku ślusarz narzędziowy'

Kwestią sporną, a zarazem mającą istotny wpływ na zasadność odwołania T. Z. było ustalenie, czy odwołujący zgromadził 15- letni okres pracy w warunkach szczególnych.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przed Sądem ubezpieczeń możliwe jest wykazywanie okoliczności, od których zależy nabycie uprawnień o emerytury wszelkimi dowodami (wyrok SN z dnia 06.09.1995r., II URN 23/95, OSNP 1996/5/77, wyrok SN z dnia 02.02.1996r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239), dlatego też Sąd dopuścił dowód z przesłuchania zawnioskowanych świadków, zeznań odwołującego się w charakterze strony, akt emerytalnych w/w świadków oraz uzyskał akta osobowe odwołującego się.

Z akt osobowych wynika, że skierowaniu do lekarza w związku z przyjęciem do pracy odwołujący się miał określone stanowisko **ostrzarz narzędzi** (k.3 a.o.), w podaniu do pracy odwołujący się ubiega się o stanowisko **ostrzarcza narzędzi** (k. 7 a.o.), zaświadczenie o przyjęciu do pracy określa stanowisko odwołującego się jako **ślusarz narzędziowy – ostrzarz** (k. 9 a.o.), w świadectwach pracy i w porozumieniu między zakładami stanowisko odwołującego się jest określane jako **ślusarz narzędziowy** (k.23-24 a.o).

Świadek T. N. zeznał, że razem z odwołującym się przepracowali ok. 30 lat - na początku w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...), później przejął to Kombinat Budownictwa Miejskiego (...). Ich firma zmieniała nazwy kilkakrotnie. Siedziba zakładu była ciągle ta sama - W. ul. (...). W najlepszym okresie zakład zatrudniał 500 osób, a normalnie ok. 400 osób. Świadek pracował od sierpnia 1972r. do października 1995r. Zaczynał jako pracownik umysłowy,

później jako majster, zastępca kierownika i przez ostatnie 10 lat jako kierownik zakładu. T. Z. pracował przez cały czas, był jego podwładnym, jak świadek był majstrem, później jego współpracownikiem. Cały czas szlifował narzędzia, był szlifierzem-ostrzarzem, później to nazywało się ślusarz narzędziowy, ale cały czas robił to samo, przygotowywał narzędzia i ostrzył je. Stanowisko ślusarz-ostrzarz było tylko aby zaliczyć do VII grupy zaszeregowania, a ślusarz narzędziowy - to stanowisko o dwie grupy wyżej. Zmiana stanowiska wynikała z tego, że chciano dać im wyższe wynagrodzenie. Pracownicy świadka zanosili do szlifowania narzędzia. Pan Z. miał pomieszczenie 15-16 m kwadratowych. Miał 5 maszyn do ostrzenia i na nich pracował. Pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, ale często dłużej. Było to szlifowanie narzędzi metalowych. Pracowali na dwie zmiany, było ich dwóch, pracował na takim stanowisku jeszcze B. R. (1) - oni dwaj byli nazywani ślusarzami narzędziowymi (zeznania k. 21, adnotacja 20:19).

Świadek R. P. zeznał, że pracował razem z odwołującym się w (...) Przedsiębiorstwie Budowlanym w W., z siedzibą w W., pracowali w W. w zakładzie stolarskim. Świadek pracował od 17.02.1972r. do 30.04.1990r. potem odszedł na emeryturę. Wie, że odwołujący przyszedł w tym roku co on, jak świadek odchodził - to odwołujący się jeszcze został. Świadek był brygadzystą, pracującym też jako stolarz. Odwołujący się był ostrzarzem. Ostrzył i szlifował narzędzia metalowe. Odwołujący się miał dużo pracy. Świadek widział odwołującego się przy pracy jak chodził po narzędzia, maszyn na stolarni było dużo. Oni pracowali na zmianę. Jak byli na urlopiach, to jeden musiał pracować na II zmiany. Na ostrzałni pracował najpierw S., a potem B. R. (2). To był duży zakład. Było dużo narzędzi do ostrzenia. Odwołujący się miał cały czas dużo pracy, pracował w pełnym wymiarze czasu pracy. Jak zmieniała się nazwa zakładu pracy, to stanowiska zostawały cały czas te same (zeznania k.21, adnotacja 28:01) .

Zeznania świadków korespondują z zeznaniami odwołującego się złożonymi w charakterze strony.

Odwołujący (...) Z. słuchany w charakterze strony zeznał, że od 7.11.1972r., do czasu przeniesienia do działu marketingu w 1996r., pracował ciągle i bez przerwy na stanowisku szlifierz-ostrzarz. Ślusarz narzędziowy to nie jest to samo. W świadectwie widnieje stanowisko ślusarz narzędziowy. Określenie ślusarz narzędziowy wzięło się stąd, że pracując jako szlifierz-ostrzarz odwołujący się nie mógł mieć wyższej stawki zaszeregowania i wyższego wynagrodzenia. Aby uzyskać wyższe wynagrodzenie trzeba było należeć do innej grupy zaszeregowania, ślusarz narzędziowy był w wyższej grupie zaszeregowania (o dwie grupy). Pracę zaczął w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w W. na ul. (...). Nazwa firmy zmieniała się wielokrotnie. Nazwy tych przedsiębiorstw się zmieniały, ale zakład był jeden. Zakład przy ul. (...) miał dwa wydziały produkcyjne: zakład ślusarski i zakład stolarski oraz baza techniczną. Produkowali elementy do budownictwa. Od początku odwołujący się był szlifierzem - ostrzarzem narzędzi w zakładzie stolarskim. Zakład miał ręczne narzędzia do obróbki drewna oraz narzędzia mechaniczne, frezarki, strugarki, dłutownice. Jego praca polegała na ostrzeniu narzędzi do wykonywania pracy ręcznej i na maszynach. Odwołujący się ostrzył na ostrzałkach, ręcznie i mechanicznie. Pracownicy przynosili narzędzia, musiał je oczyścić i naostrzyć. Czynności te wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy, było ich tylko dwóch, pracowali dużo. Narzędzia musiały być ostre, pracownicy przynosili je im do pomieszczenia, które mieli specjalnie wydzielone.

Sąd uznał zeznania świadków i odwołującego się za rzetelne i wiarygodne. Świadców jako osoby obce dla odwołującego się nie mieli interesu prawnego w składaniu fałszywych zeznań, wypowiadali się na dany temat swobodnie i bez oznak zafalszowania. T. N. i R. P. byli naocznymi świadkami czynności wykonywanych przez odwołującego się w spornym okresie. Zgodnie zeznali oni, że odwołujący się stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku szlifierz-ostrzarz.

Sąd uznał, że w okresie od 7.11.1972r. do 31.10.1996r. tj. przez 23 lata, 11 miesięcy i 25 dni odwołujący się wykonywał pracę w warunkach szczególnych – wymienioną w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. – wykaz A dział III pkt 78 polegająca na szlifowaniu lub ostrzeniu wyrobów i narzędzi metalowych oraz polerowanie mechaniczne.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał, że odwołujący się w niniejszym postępowaniu wykazał na dzień 01.01.1999r. okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach w wymiarze przekraczającym wymagany ustawowo okres 15- lat pracy w warunkach szczególnych.

Mając na względzie poczynione ustalenia Sąd uznał, że T. Z. spełnia wszystkie wymagane prawem warunki nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach i na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu prawo do emerytury począwszy od (...)tj. od dnia, w którym ukończył 60 lat - stosownie do treści art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. O powyższym orzeczono w punkcie 1 wyroku.

Zgodnie z art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – Sąd, orzekając o prawie do emerytury, ma obowiązek stwierdzenia, czy organ rentowy ponosi lub nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji i przyznanie tego prawa na etapie postępowania administracyjnego. Sąd uznał, że w przedmiotowej sprawie ZUS nie ponosi takiej odpowiedzialności. Dopiero przeprowadzenie szerszego postępowania dowodowego przed Sądem, przesłuchanie w sprawie świadków, przeprowadzenie dowodu z akt pracowniczych, umożliwiło stwierdzenie, że w spornym okresie odwołujący pracował w szczególnych warunkach. Zgromadzony na etapie postępowania przed organem rentowym materiał dowodowy nie pozwalał jednoznacznie na ustalenie, czy odwołujący spełnił wszelkie wymagane prawem warunki uprawniające do prawa do emerytury. Z uwagi na powyższe Sąd orzekł jak w punkcie 2 wyroku.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji.